

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECȚIA A PATRA

CAUZA IGNATENCO c. MOLDOVA

(Cererea nr. 36988/07)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

8 februarie 2011

DEFINITIVĂ

din 08 mai 2011

potrivit Articolului 44 § 2 (b) din Convenție

*Poate fi obiectul revizuirii editoriale, inclusiv în ceea ce privește
traducerea.*

În cauza Ignatenco c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), statuînd în Camera constituită din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Lech Garlicki,

Ljiljana Mijović,

David Thór Björgvinsson,

Ján Šikuta,

Päivi Hirvelä,

Mihai Poalelungi, *judecători*,

și Lawrence Early, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberînd în secret la 18 ianuarie 2011,

Pronunță următoarea hotărîre, adoptată în aceeași zi:

PROCEDURA

1. Cauza a fost inițiată printr-o cerere (nr. 36988/07) contra Republicii Moldova, depusă la Curte la 17 august 2007, în conformitate cu articolul 34 din Convenția privind Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către cetățeanul Republicii Moldova, dl Oleg Igantenco („reclamantul”)

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl V. Nicoară și dl I. Tofan, avocați ce practică în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de Agentul său, dl V. Grosu.

3. Reclamantul s-a plîns că a fost deținut ilegal în arest preventiv, iar, în legătură cu aceasta, au avut loc mai multe preținse încălcări: încălcarea Articolului 5 § 1 (arest și detenție ilegală); încălcarea Articolului 5 § 3 (motivarea insuficientă a instanțelor privind arestul preventiv); și încălcarea Articolului 5 § 4 (limitarea accesului la dosarul penal).

4. La 17 ianuarie 2008, Președintele Secțiunii a Patra a decis să comunice cererea Guvernului. De asemenea, s-a decis examinarea simultană a fondului și admisibilității cererii (articolul 29 § 1 din Convenție).

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamantul s-a născut în 1969 și locuiește în Bălți. El a activat în funcție de paznic.

A. Aspectul general al cauzei

6. Reclamantul, împreună cu domnii Nicolae Ninescu și Anatolie Tripăduș, care, de asemenea, au depus cereri la Curte, era implicat într-o serie de contracte comerciale complexe care vizau construcția a 18 blocuri locative în Chișinău de către o companie de construcții („compania”).

7. La 29 martie 2004, S.F. și L.B. au creat compania menționată mai sus, cu un capital de 5,400 lei moldovenesti (MDL). Fiecare dintre părți deținea câte 50% din acțiunile companiei. La 17 decembrie 2004, L.B. i-a vândut 10% din acțiunile sale lui S.F., iar la 11 februarie 2005, acesta a vândut restul de 40% din acțiunile sale lui F.M., un cetățean german. Documentele relevante au fost înregistrate la Camera Înregistrării de Stat.

8. La 14 februarie 2006, dl Nicolae Ninescu, acționînd în numele lui F.M., a introdus o acțiune împotriva lui S.F., prin care a solicitat excluderea acestuia din urmă din cadrul companiei pe motiv că S.F. nu a achitat partea sa de capital social încă din 29 martie 2004.

9. La 15 martie 2006, Judecătoria Bălți a admis acțiunea lui F.M. și a dispus excluderea lui S.F. din cadrul companiei. F.M. a devenit astfel acționar unic. La 31 martie 2006, hotărîrea a devenit definitivă și executorie. Instanța de judecată a emis titlul executoriu și la aceeași dată Camera Înregistrării de Stat a înregistrat modificările în documentele statutare ale companiei.

10. La 02 aprilie 2006, F.M. i-a vândut reclamantului 10% din acțiunile sale. Alte 70% din acțiuni au fost vândute lui V.S., care, la rîndul său, le-a vîndut la alte trei persoane, care au fost reprezentate de către reclamant în aceste tranzacții.

11. La 3 aprilie 2006, Oficiul Teritorial Bălți al Camerei Înregistrării de Stat a adăugat 3.024.000 euro (EUR) la capitalul companiei. Acest lucru corespundea cu valoarea documentației tehnice (proiecte de construcție a complexului locativ), care a fost estimată la suma de 3.024.358,80 EUR, potrivit unui raport de audit din 9 decembrie 2005.

12. Mai tîrziu în 2006, la o dată nespecificată, S.F. a atacat cu apel hotărîrea din 15 martie 2006. El a solicitat Curții de Apel Bălți să scoată cauza de pe rol, pe motiv că dl Nicolae Ninescu nu avea competența de a introduce o acțiune în numele lui F.M. Curtea de Apel a examinat cererea de apel, în ciuda faptului că decizia atacată era definitivă. Curtea de Apel a constatat că fondul cauzei a fost examinat de către Judecătoria Bălți în absența lui F.S., care nu a fost citat legal pentru ședința de judecată respectivă. La 30 mai 2006, Curtea de Apel Bălți a respins apelul, precum și cererea de a scoate cauza de pe rolul său. S.F. a depus un recurs invocînd motive de drept.

13. La 11 iulie 2006, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul pe motive de drept. Acesta a anulat hotărîrea Judecătoriei Bălți din 15 martie

2006 și decizia Curții de Apel Bălți din 30 mai 2006 și a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

14. La 2 august 2006, Curtea de Apel Chișinău conexat acțiunea lui F.M. la cererea depusă de către S.F. împotriva lui F.M. și Camera Înregistrării de Stat, prin care se solicita anularea tuturor documentelor care au dus la excluderea sa din membrii fondatori ai companiei și confirmarea faptului că el ar fi singurul proprietar al acțiunilor companiei.

15. Printr-o hotărîre judecătorească definitivă din 19 octombrie 2006, Curtea Supremă a respins acțiunea lui F.M. și a menținut în întregime acțiunea depusă de S.F.

B. Pornirea urmăririi penale

16. Între timp, la 16 mai 2006, Procuratura Generală a emis o ordonanță privind începerea urmăririi penale cu privire la falsificarea unei preținse procuri în temeiul căreia reclamantul le-a reprezentat pe cele 3 persoane menționate supra (a se vedea **paragraful 10** mai sus). De asemenea, a fost dispusă începerea urmăririi penale în legătură cu pretinsa contrabandă a documentației tehnice privind proiectul de construcții, din motiv că aceasta nu a fost proiectată în Republica Moldova și trebuia să fie înregistrată la vamă atunci când a fost introdusă pe teritoriul Republicii Moldova. Ancheta releva că documentația privind proiectul de construcții a fost adusă în Moldova de către reclamant la 27 februarie 2006. În continuare, se relevă că reclamantul a declarat valoarea documentației privind proiectul de construcții ca fiind de MDL 19.665, deși acesta a fost estimat la suma de 3.024.358,80 (a se vedea **paragraful 11** mai sus).

17. La data de 26 mai 2006, S.F. a depus o plîngere la Procuratura Generală în care a menționat despre excluderea sa dintre membrii fondatori ai companiei și că a fost deposedat ilegal de acțiunile sale.

18. La aceeași dată, Comisariatul de Poliție Buiucani a inițiat o anchetă penală împotriva domnului Nicolae Ninescu privind presupusa delapidare a acțiunilor lui S.F.

19. La 9 iunie 2006, un ofițer din cadrul Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției („CCCEC”), a emis o ordonanță privind începerea urmăririi penale în baza cererii depuse de către S.F. În ordonanța sa, CCCEC s-a bazat doar pe cele menționate de S.F. și anume că, în urma hotărîrii Judecătoriei Bălți din 15 martie 2006, S.F. a fost exclus dintre fondatorii companiei și că F.M. a vîndut ulterior acțiunile societății unor terțe persoane, între care se număra și reclamantul.

20. La 26 iunie 2006, ambele anchete penale pornite împotriva dlui Nicolae Ninescu au fost conexe.

21. La 17 iulie 2006, materialele dosarului penal pornit de către Procuratura Generală la 16 mai 2006 privind actele de contrabandă și uz de

fals au fost conexe la materialele dosarului penal pornit de către CCCEC la 9 iunie 2006.

22. La 8 august 2006, toate materialele anchetelor penale menționate mai sus au fost conexe într-un singur dosar.

23. La 18 decembrie 2006, la solicitarea CCCEC, a fost întocmit un raport de expertiză grafologică, potrivit căruia nu a fost posibil să se stabilească cu siguranță dacă procura cu care reclamantul le-a reprezentat pe cele trei persoane menționate mai sus (a se vedea paragraful 10 *supra*) a fost semnată într-adevăr de către directorul companiei sau semnătura acestuia a fost falsificată.

24. La 3 mai 2007, judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Buiucani a admis cererea CCCEC și a eliberat un mandat de percheziție a domiciliului reclamantului în Bălți. Percheziția domiciliu a avut loc la 04 mai 2007.

C. Arestarea reclamantului și aplicarea măsurii de arest preventiv inițială

25. La 19 iunie 2007, la ora 12.15, reclamantul a fost arestat și plasat în izolatorul de detenție preventivă al CCCEC.

26. La 22 iunie 2007, la ora 08.55, procurorul a solicitat Judecătoriei sectorului Buiucani ca să fie eliberat un mandat de arest pe numele reclamantului. În demersul procurorului se menționa că reclamantul locuia în Bălți. De asemenea, se menționa faptul că la 31 martie 2006, F.M. a solicitat Camerei Înregistrării de Stat să execute în regim de urgență hotărârea din 15 martie 2006, adică de îndată ce aceasta a devenit definitivă și executorie. Această cerere a fost depusă fără ca S.F. să fi fost pus la curent și, în opinia procurorului, cu scopul de a șterge urmele infracțiunii. Bazându-se pe informațiile acumulate în urma măsurilor operative de investigație, potrivit cărora reclamantul împreună cu F.M. și cu dl Nicolae Ninescu, au executat ordinele dlui Anatolie Tripăduș orientate împotriva lui S.F., procurorul a menționat că reclamantul a comis infracțiunea de delapidare a averii străine. Demersul procurorului nu se referă la careva alte dovezi în sprijinul unei bănueli rezonabile că reclamantul ar fi comis infracțiunea. De asemenea, în demersul menționat nu erau indicate motivele care să justifice detenția reclamantului sau că acesta ar putea să se ascundă ori să facă presiuni asupra martorilor.

27. Mai târziu, în aceeași zi, la ora 14.40, avocatul reclamantului a depus o cerere în care a solicitat eliberarea reclamantului pe motiv că durata arestului preventiv expirase la ora 12.15 mai devreme în acea zi.

28. Cu toate acestea, la ora 16.00, judecătorul de instrucție al Judecătoriei Buiucani a dispus arestarea preventivă a reclamantului pentru o perioadă de 10 zile. Judecătorul a expus următoarele motive pentru arestarea preventivă a reclamantului:

„Instanța de judecată ia în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al faptei imputate..., gravitatea infracțiunii imputate, necesitatea apărării ordinii publice, șocul stresant în societate care ar putea fi provocat prin eliberarea acestuia..., pericolul de sustragere a bănuیتului de la organele de drept, riscul de influențare a stabilirii adevărului în cauza dată, de înțelegere între acuzați și de creare a probelor de dezvinovățire, ce rezultă din infracțiunea imputată..., personalitatea bănuیتului, comportamentul său în procesul penal.

... Nu poate servi temei pentru eliberarea bănuیتului și argumentul apărării că a expirat termenul de 72 ore pînă la pronunțarea hotărîrii judiciare ... deoarece întîrzierea începerii ședinței a avut loc din motivul examinării demersurilor în privința altor acuzați, iar examinarea în termen îndelungat a demersului a avut loc pentru că instanța de judecată a întreprins toate măsurile pentru a respecta cu strictețe drepturile procesuale ale părții apărării.

... instanța de judecată consideră că, la moment, actualitatea motivelor învinuirii au prioritate și vor contribui la desfășurarea normală a procesului penal.

...

A obliga procurorul ca, în caz de necesitate, să asigure asistența medicală corespunzătoare [reclamantului]. ”

29. La 25 iunie 2007, reclamantul a depus cerere de recurs. În recursul său, reclamantul însă nu a înaintat plîngerii cu privire la întîrzierea eliberării lui pe 22 iunie 2007.

30. La 26 iunie 2007, poliția a informat CCCEC că reclamantul nu a locuit pe adresa sa indicată din Bălți în ultimii patru ani.

31. La 28 iunie 2007, la ora 9.30, pe numele reclamantului a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire privind săvîrșirea infracțiunii de delapidare a averii străine și uz de fals. În ordonanță se menționa că cele 60% din acțiunile companiei care aparțineau lui S.F. valorau 20,165,034 lei (1327083 euro) la 1 ianuarie 2006.

32. În aceeași zi, la ora 10, Curtea de Apel Chișinău a examinat recursul reclamantului împotriva deciziei din 22 iunie 2007 și l-a respins. Instanța de apel nu a luat în considerare argumentele reclamantului cu privire la lipsa unei bănuieli rezonabile privind săvîrșirea infracțiunii, nici nu a examinat cererea sa de eliberare din arest. Cu toate acestea, instanța a admis motivele invocate de către judecătorul de instrucție al Judecătoriei Buiucani pentru a-l ține pe reclamant în arest preventiv și a menționat că el putea să se ascundă în Transnistria, teritoriu necontrolat de autoritățile din Moldova.

D. Procedura arestului preventiv

33. Tot pe 28 iunie 2007, la ora 10.40, procurorul a solicitat Judecătoriei sectorului Buiucani prelungirea termenului de arest preventiv a reclamantului pentru încă 30 de zile. Motivele pentru prelungirea termenului de arest preventiv erau similare celor invocate în demersul inițial cu privire la eliberarea mandatului de arest preventiv. În continuare, în demersul

procurorului se menționa că identitatea persoanelor care ar fi putut avea legătură cu infracțiunea menționată era necunoscută. După câteva ore, în aceeași zi, judecătorul de instrucție de la Judecătoria sectorului Buiucani a dispus prelungirea arestului preventiv al reclamantului pentru încă 20 de zile luând în considerație motivele prezentate de către procuror. Referindu-se la prevederile articolului 186 (3) din Codul de procedură penală („CPP”), judecătorul de instrucție a mai menționat că, în circumstanțe excepționale, în funcție de complexitatea cauzei, gravitatea infracțiunii, precum și riscul că reclamantul ar putea să se ascundă de la urmărirea penală, arestul preventiv ar putea fi prelungit. El a mai menționat că urmărirea penală era încă în curs de desfășurare și că trebuiau luate mai multe măsuri pentru a o finaliza. Judecătorul de instrucție nu a luat însă în considerație niciun argument dintre cele invocate de către avocatul reclamantului, printre care faptul că soția reclamantului era însărcinată în a opta lună, dar și faptul că acesta nu avea intenția să se ascundă de la urmărirea penală sau să influențeze martorii. Reclamantul a depus recurs.

34. La 10 iulie 2007, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul depus împotriva deciziei din 28 iunie 2007 și a constatat că judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Buiucani a respectat procedura. Instanța de apel nu s-a pronunțat pe marginea detenției reclamantului.

35. La 12 iulie 2007, avocatul reclamantului a făcut o nouă cerere de *habeas corpus*, susținând că nu există niciun motiv pentru menținerea în continuare în arest preventiv a reclamantului. El a declarat că nu exista niciun risc ca reclamantul să se sustragă de la urmărirea penală sau să influențeze martorii, deoarece urmărirea penală a fost pornită la 9 iunie 2006 și în perioada respectivă procuratura a efectuat suficiente acțiuni pentru a obține probe.

36. La 16 iulie 2007, procurorul a depus încă un demers la Judecătoria sectorului Buiucani privind prelungirea arestului preventiv al reclamantului pentru o perioadă de 30 de zile. Procurorul și-a motivat demersul că ar fi existat riscul ca reclamantul să falsifice actele de identitate și documentele, pentru a împiedica urmărirea penală și că identitatea celorlalte persoane care aveau legătură cu infracțiunea era necunoscută.

37. La 18 iulie 2007, judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei sectorului Buiucani a admis demersul procurorului în baza articolului 186 (3) din CPP și a prelungit detenția reclamantului pentru un termen de 20 de zile. Judecătorul de instrucție a admis motivele invocate de procuror în favoarea detenției în continuare a reclamantului. În ceea ce privește cererea de *habeas corpus*, judecătorul de instrucție a constatat că argumentele invocate de către procuratură pentru extinderea termenului de detenție a reclamantului combat afirmațiile invocate de apărare. Argumentul avocatului reclamantului că soția acestuia era însărcinată și că, prin urmare, era puțin probabil ca acesta să se ascundă de la urmărirea penală a fost ignorat încă o dată. De asemenea, judecătorul de instrucție nu a luat în

calcul argumentul potrivit căruia reclamantul era dispus să depună pașaportul său ca o garanție că nu va părăsi țara. Reclamantul a depus recurs.

38. La 25 iulie 2007, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul fără a aduce careva motive noi. Instanța de apel a observat totuși că identitatea persoanelor care ar fi putut avea legătură cu infracțiunea era necunoscută.

39. La 7 august 2007, judecător de instrucție din cadrul Judecătoriei sectorului Buiucani a admis un nou demers al procuraturii privind prelungirea detenției reclamantului și a dispus reținerea acestuia pentru încă 20 de zile. În particular, judecătorul de instrucție a respins argumentul reclamantului de a fi eliberat pe motiv că soția sa era însărcinată, din considerentul că ea era în concediu de maternitate și că nu existau dovezi că ea ar fi cerut careva ajutor sau tratament medical. Reclamantul a depus recurs, invocând din nou sănătatea precară a soției sale. La 9 august 2007, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul. Nici procuratura, nici instanțele de judecată nu au prezentat motive noi în ceea ce privește detenția în continuare a reclamantului.

40. La 17 august 2007, urmărirea penală s-a finalizat și dosarul penal a fost înaintat la Judecătoria Buiucani.

41. La 22 august 2007, procurorul a solicitat o nouă prelungire a detenției preventive a reclamantului pe un termen de 90 de zile, pe motiv că reclamantul ar putea împiedica desfășurarea procesului de judecată și ar putea comite alte infracțiuni.

42. La 28 august 2007, la 16, Judecătoria Buiucani a admis integral demersul procurorului fără a se baza pe careva motive noi privind detenția în continuare a reclamantului. Instanța de judecată nu a examinat contestația reclamantului potrivit căreia procurorul a omis să prezinte careva probe pentru a-și substanția demersul său.

43. Reclamantul a depus recurs și a susținut că decizia cu privire la arestarea preventivă a reclamantului a fost emisă la ora 16.00, adică după ce mandatul de arest preventiv expirase la ora 12:15. Bazându-se pe cauzele *Boicenco c. Moldovei* (nr. 41088/05), *Șarban c. Moldovei* (nr. 3456/05) și *Becciev v. Moldova* (nr. 9190/03), reclamantul a susținut că instanțele judecătorești naționale au omis să prezinte motive relevante și suficiente pentru detenția sa.

44. La 30 august 2007, avocatul reclamantului a primit anexa cu lista probelor prezentate de procuratură în cadrul urmăririi penale. Anexa includea, printre altele, adresele martorilor, copii ale documentelor referitoare la companie și proiectele de construcție, stenogramele examinării datelor de pe câteva compact-discuri cu înregistrări ale convorbirilor telefonice dintre A.T. cu un alt co-acuzat și procesul-verbal al examinării.

45. La 10 septembrie 2007, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul. În afara argumentelor prezentate în demersul procurorului, instanța a constatat că, deși a fost efectuată percheziția domiciliul reclamantului, nu exista nicio

dovadă că el ar fi locuit permanent pe adresa respectivă. Cererea reclamantului privind eliberarea de sub arest preventiv a fost considerată ca o încercare de a influența ancheta. În ceea ce privește detenția reclamantului după ora 12.15 la 22 iunie 2007, instanța a constatat că el a fost deținut în mod legal, deoarece ședința de judecată a fost deschisă la ora 10.00 în aceea zi. În final, instanța a stabilit următoarele:

„Mai mult decât atât, intenția [reclamantului] de a influența desfășurarea normală a procedurii judiciare ... este evidențiată și de faptul că acesta face referință constantă la cauzele examinate de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului și care nu au legătură cu prezenta cauză. Aceste cauze sunt total diferite de prezenta cauză și, prin urmare, declarațiile sunt orientate ca să influențeze indirect instanțele de judecată în ceea ce privește eliberarea reclamantului.”

46. La 17 septembrie 2007, avocatul reclamantului a depus o nouă cerere de *habeas corpus*, susținând că nu exista niciun motiv pentru menținerea reclamantului în arest preventiv. La aceeași dată, Judecătoria Buiucani a respins cererea, fără a oferi careva motive relevante.

47. Tot în aceeași zi, Judecătoria Buiucani a dispus efectuarea unei examinări medicale a stării de sănătate a dlui Anatolie Tripăduș, care era unul dintre co-acuzați în cadrul procedurilor penale pornite împotriva reclamantului. De asemenea, instanța a suspendat procesul penal pînă la examinarea medicală și prezentarea raportului în acest sens.

48. La 23 noiembrie 2007, fără a relua procedura suspendată, Judecătoria sectorului Buiucani a admis un nou demersul procurorului privind prelungirea arestului preventiv al reclamantului și a dispus prelungirea detenției cu încă 30 de zile. De asemenea, instanța a respins o nouă cerere de *habeas corpus*, depusă de către reclamant. La 4 decembrie 2007, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul. Nici procurorul, nici instanțele de judecată nu au prezentat motive noi pentru menținerea în continuare a arestului preventiv al reclamantului.

E. Procedurile ulterioare

49. La 14 decembrie 2007, Judecătoria Buiucani a reluat examinarea cauzei penale care fusese suspendată la 17 septembrie 2007. În cadrul ședinței de judecată, procurorul a solicitat prelungirea în continuare a detenției reclamantului pentru 90 de zile.

50. La 20 decembrie 2007, Judecătoria Buiucani a dispus prelungirea măsurii de arest preventiv a reclamantului pentru un termen de 60 de zile. Reclamantul a depus recurs.

51. La 29 decembrie 2007, Curtea de Apel Chișinău a anulat decizia de prelungire a arestului preventiv. În particular, Curtea de Apel a stabilit că reclamantul avea reședința permanentă în Chișinău, că nu exista riscul ca el să se eschiveze sau că el ar submina desfășurarea urmăririi penale prin

influențarea martorilor. Totuși Curtea de Apel a interzis reclamantului să părăsească orașul pentru o perioadă de 60 de zile.

52. La 6 martie 2008, Judecătoria Buiucani a admis cererea procurorului în care a fost solicitată examinarea medicală a unuia dintre co-acuzații dintre care făcea parte și reclamantul. În consecință, procedura penală a fost suspendată.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

53. Dreptul intern relevant a fost expus în hotărârile *Șarban c. Moldova* (nr. 3456/05, §§ 51-56, 4 Octombrie 2005) și *Mușuc v. Moldova* (nr. 42440/06, § 22, 6 Noiembrie 2007).

54. În plus, prevederile relevante ale Codului de Procedură Penală („CPP”) stipulează următoarele:

Articolul 165. Noțiunea de reținere

(1) Constituie reținere privarea persoanei de libertate, pe o perioadă scurtă de timp, dar nu mai mult de 72 de ore, în locurile și în condițiile stabilite prin lege.

(2) Pot fi supuse reținerii:

1) persoanele bănuite de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de un an; ...

Articolul 166. Temeiurile pentru reținerea persoanei bănuite de săvârșirea infracțiunii

(1) Organul de urmărire penală are dreptul să rețină persoana, dacă există o bănuială rezonabilă privind săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de un an, numai în cazurile:

1) dacă aceasta a fost prinsă în flagrant delict;

2) dacă martorul ocular, inclusiv victima, indică direct că anume această persoană a săvârșit infracțiunea;

3) dacă pe corpul sau pe hainele persoanei, la domiciliul ei ori în unitatea ei de transport sînt descoperite urme evidente ale infracțiunii.

(2) În alte circumstanțe care servesc temei pentru o bănuială rezonabilă că o persoană a săvârșit infracțiunea, aceasta poate fi reținută numai dacă a încercat să se ascundă sau dacă nu are loc de trai permanent ori nu i s-a putut constata identitatea.

.....

(5) Reținerea persoanei în condițiile prezentului articol nu poate depăși 72 de ore din momentul privării de libertate.

...

(7) Persoana reținută în condițiile prezentului articol, pînă la expirarea termenului prevăzut la alin.(5) și (6), trebuie să fie adusă cît mai curînd posibil din momentul reținerii în fața judecătorului de instrucție pentru a fi examinată chestiunea arestării sau, după caz, a eliberării acesteia. Demersul privind arestarea persoanei reținute

urmează a fi înaintat cu cel puțin 3 ore înainte de expirarea termenului de reținere [de 72 de ore].

Articolul 174. Eliberarea persoanei reținute

(1) Persoana reținută urmează să fie eliberată în cazurile în care:

nu s-au confirmat motivele verosimile de a bănui că persoana reținută a săvârșit infracțiunea;

lipsesc temeiuri de a priva în continuare persoana de libertate;

organul de urmărire penală a constatat la reținerea persoanei o încălcare esențială a legii;

a expirat termenul reținerii;

instanța nu a autorizat arestarea preventivă a persoanei.

...

Articolul 287². Acțiunile organului de urmărire penală după suspendarea urmăririi penale

.....

(3) În cazul în care urmărirea penală este suspendată, în cauza penală nu se admite efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

Articolul 307. Examinarea demersurilor privind aplicarea față de bănuit a arestării preventive, arestării la domiciliu

...

(2) Demersul cu privire la aplicarea măsurii arestării preventive sau a arestării la domiciliu se examinează fără întârziere de către judecătorul de instrucție, în ședință închisă, cu participarea procurorului, apărătorului și a bănuitului. Prezentînd demersul în judecată, procurorul asigură participarea la ședința de judecată a bănuitului, înștiințează apărătorul și reprezentantul legal al bănuitului. În cazul neprezentării apărătorului înștiințat, judecătorul de instrucție asigură bănuitul cu apărător în conformitate cu *Legea cu privire la asistența juridică garantată de stat*.

...

Articolul 330. Suspendarea și reluarea judecării cauzei

(1) Suspendarea judecării cauzei se dispune în cazul în care se constată că inculpatul suferă de o boală gravă care îi împiedică participarea la judecarea cauzei. Instanța dispune suspendarea și reluarea judecării cauzei după suspendare prin încheiere motivată.

(2) Dacă în cauza penală sînt mai mulți inculpați unul dintre care s-a îmbolnăvit grav, procesul penal în privința acestuia se suspendă pînă la însănătoșire, iar în privința celorlalți inculpați judecarea cauzei continuă. Apărătorul inculpatului în privința căruia procesul a fost suspendat participă la judecarea cauzei celorlalți inculpați și îl reprezintă dacă infracțiunea a fost săvârșită cu participație.

ÎN DREPT

I. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 5 § 1 DIN CONVENȚIE

55. Reclamantul s-a plîns în temeiul Articolului 5 § 1 din Convenție că arestarea și detenția sa preventivă nu au fost bazate pe o bănuială rezonabilă că el ar fi comis o infracțiune. În continuare, el s-a plîns că detenția sa din 22 iunie 2007 între orele 12.15 și 16.00, după expirarea termenului de 72 ore de detenție, fără a fi fost emis un mandat de arest, după cum prevede Constituția, trebuie considerată, de asemenea, nelegală. În continuare, reclamantul a pretins că el a fost deținut ilegal începînd cu data de 22 iunie 2007, deoarece statutul său de bănuît a încetat la acea dată, în timp ce ordonanța de punere sub învinuire a fost emisă la 28 iunie 2008. El a mai pretins că detenția sa a fost prelungită în mod ilegal, deoarece între 17 septembrie și 14 decembrie 2007, procedura penală a fost suspendată și pe parcursul acestei perioade instanțele nu puteau adopta decizii referitor la cazul său. Partea relevantă a Articolului 5 din Convenție stipulează următoarele:

„Orice persoană are dreptul la libertate și la siguranță. Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale:

...

c) dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci cînd există motive verosimile de a bănuî că a săvîrșit o infracțiune sau cînd există motive temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvîrșască o infracțiune sau să fugă după săvîrșirea acesteia;”.

A. Alegațiile privind lipsa unei bănuieli rezonabile

56. Guvernul a constatat că reclamantul nu s-a plîns în fața instanțelor naționale despre arestarea și detenția sa pe parcursul primelor 72 de ore, ci numai despre arestul preventiv după ce au expirat 72 de ore, prevăzute de lege.

57. Reclamantul a contestat și a susținut că el s-a plîns de lipsa unei bănuieli rezonabile pentru arestarea și detenția sa apreciînd în general și ca pe un tot întreg procedura de arest preventiv. El a argumentat că perioada cuprinsă între 19 și 28 iunie 2007 ar trebui să fie considerată ca un tot întreg, avînd în vedere faptul că această perioadă a fost acoperită de mandatul de arest pe numele reclamantului emis de către judecătorul de instrucție la 22 iunie 2007.

58. În măsura în care Guvernul ridică aparent o obiecție preliminară că reclamantul nu ar fi epuizat căile de atac interne, Curtea notează că nu este necesar să se pronunțe cu privire la această chestiune, deoarece, în tot cazul,

această parte a cererii reclamantului este în mod vădit nefondată din următoarele motive.

59. Curtea reiterează că „bănuiala rezonabilă” că a fost comisă o infracțiune presupune existența unor fapte sau informații care ar convinge un observator obiectiv că persoana în cauză ar fi comis o infracțiune (*Erdagöz c. Turciei*, 22 octombrie 1997, § 51, *Culegere de hotărîri și decizii 1997-VI*, *Fox, Campbell și Hartley c. Regatului Unit* hotărîrea din 30 august 1990, seria A nr. pp. 182, 16-17, § 32). Cu toate acestea, ceea ce poate fi considerată ca fiind „rezonabil” va depinde de toate circumstanțele cazului particular (a se vedea: *Fox, Campbell și Hartley*, citată mai sus, § 32). Curtea reiterează de asemenea, că faptele care conturează o suspiciune nu trebuie să fie de la același nivel ca și cele necesare pentru a justifica o condamnare, sau formularea învinurii în ultima etapă a procesului de urmărire penală (a se vedea *Brogan și alții c. Regatului Unit*, hotărîrea din 29 noiembrie 1988, seria A, nr. 145-B, p. 29, § 53, și *Murray c. Regatului Unit*, hotărîrea din 28 octombrie 1994, seria A, nr. 300-A p., 27, § 55).

60. Revenind la faptele din cauza dată, Curtea notează că reclamantul a fost arestat în baza unor „informații de anchetă”, potrivit cărora reclamantul, F.M. și domnii Nicolae Ninescu și Anatolie Tripăduș ar fi executat ordinele celor din urmă orientate împotriva lui S.F. Curtea observă în continuare că aceste „informații de anchetă” au fost confirmate în plîngerea penală a lui S.F., ceea ce ar fi fost suficient pentru a justifica arestarea reclamantului conform legislației naționale. În această privință, Curtea reamintește că, în *Labita c. Italiei* [MC], nr. 26772/95, § 59, CEDO 2000-IV, ea a recunoscut că un suspect poate fi ținut întemeiat la începutul procedurii, pe baza declarațiilor făcute de către un informator. În mod similar, Curtea a constatat în cauza *O'Hara c. Regatului Unit*, nr. 37555/97, CEDO 2001-X, că informațiile transmise de către informatori în cadrul unei anchete a poliției cu scopul de a-l identifica pe reclamant ca fiind una dintre o serie de persoane bănuite de implicare într-un eveniment terorist specific, au fost suficiente pentru a ridica o bănuială rezonabilă că reclamantul a comis o infracțiune. Prin urmare, Curtea consideră că au fost suficiente informații specifice, în cazul de față, pentru a ridica o bănuială rezonabilă că reclamantul a comis o infracțiune. În consecință, această parte a cererii reclamantului trebuie să fie declarată inadmisibilă ca fiind vădit nefondată, în conformitate cu Articolul 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

B. Alegațiile cu privire la detenția între ora 12.15 și 16.00 din 22 iunie 2007

1. Admisibilitatea

61. Guvernul a susținut că reclamantul nu a epuizat căile interne de atac disponibile privind plîngerea sa despre faptul că a fost ținut în arest ilegal între orele 12.15 – 16.00 la data de 22 iunie 2007.

62. Reclamantul a contestat această opinie și a susținut că el a depus această plîngere în scris la judecătorul de instrucție și, apoi, în prezentările sale orale în fața Curții de Apel. În continuare, el a prezentat o cerere formulată de către avocații săi în fața judecătorului de instrucție privind detenția sa după expirarea celor 72 de ore prevăzute de lege și care a fost inclusă în dosarul cauzei în fața Curții de Apel.

63. Curtea a luat cunoștință cu materialele dosarului prezentat în fața Curții de Apel și, prin urmare, este gata să accepte afirmația reclamantului potrivit căreia plîngerea sa a fost expusă în fața instanțelor naționale. Prin urmare, el și-a epuizat căile de atac interne, în sensul Articolului 35 § 1 din Convenție.

64. În continuare, Curtea consideră că plîngerea reclamantilor în temeiul articolului 5 § 1 din Convenție ridică probleme complexe de drept și de fapt, determinarea cărora ar trebui să depindă de o examinare a fondului. Această parte a cererii nu este, prin urmare, în mod vădit nefondată sau inadmisibilă în ceea ce privește oricare alt motiv. Prin urmare, această parte a cererii trebuie declarat admisibilă.

2. Cu privire la fondul cauzei

(a) Argumentele părților

65. Reclamantul a susținut că articolul 5 din Convenție protejează persoanele fizice împotriva detenției arbitrare a acestora de către organele de stat. În prezenta cauză, reclamantul a fost deținut fără un mandat de arest după expirarea a 72 de ore de arest preventiv, prevăzută de legislația națională. Mandatul de arest a fost emis abia la ora 16.00. Prin urmare, detenția reclamantului între ora 12.15 – 16.00 a fost ilegală și arbitrară. Într-adevăr, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală al R. Moldova, reclamantul trebuia să fie eliberat imediat după expirarea termenului de 72 de ore. În plus, volumul încărcat de lucru al judecătorului de instrucție pe parcursul zilei nu a fost o scuză relevantă și suficientă pentru detenția arbitrară a reclamantului între 12.15 și 16.00.

66. Guvernul a contestat acest argument. Guvernul a subliniat că procesul-verbal al ședinței de judecată din 22 iunie 2007 preciza cu claritate că ședința de examinare a cererii procurorului privind aplicarea măsurii de

arest asupra reclamantului a început la ora 12.45, în prezența reclamantului. Conform aceluiași proces-verbal, audierile au fost întrerupte între 12.45 și 14.30 pentru a permite avocatului reclamantului să examineze dosarul penal. Audierea reclamantului s-a finalizat la ora 16.05. În ceea ce privește cele 30 de minute între 12.15 – 12.45, Guvernul a susținut că procurorul a depus cererea sa privind aplicarea măsurii de arest preventiv a reclamantului la ora 08.55, adică în termen legal. Cu toate acestea, a fost imposibil ca audierile să aibă loc mai devreme de ora 12.45, deoarece judecătorul de instrucție pe parcursul dimineții a fost în ședința de examinare a cererilor privind arestul preventiv al celorlalți co-acuzați dintre care făcea parte și reclamantul. În acest sens, Guvernul a subliniat că atât reclamantul cât și ceilalți co-acuzați erau reprezentați de același avocat. Prin urmare, avocatul nu ar fi fost disponibil să-l reprezinte pe reclamant mai devreme.

(b) *Constatările Curții*

67. Curtea reamintește că a acceptat cu diferite ocazii faptul că unele întârzieri privind eliberarea unui deținut sunt de înțeles și, adesea, inevitabile, având în vedere considerente de ordin practic cu privire la funcționarea instanțelor și respectarea formalităților speciale (*Quinn c. Franța*, 22 martie 1995, seria a nr. 311, p. 17, § 42; *Giulia Manzoni c. Italiei*, 1 iulie 1997, *Rapoarte 1997-IV*, p. 1191, § 25 în fine; și *Mancini c. Italia*, nr. 44955/98, § 24, CEDO 2001-IX). Totuși, acest lucru a fost în cazurile în care perioada de detenție nu era stabilită prin lege, ci s-a încheiat ca urmare a unei decizii judecătorești. Curtea a fost mai strictă în cazurile în care autoritățile au trebuit să se conformeze cerințelor legale pentru eliberarea reclamantului după o perioadă fixă de timp ca în cazul de față. Astfel, Curtea a constatat în *K.-F. c. Germaniei* (27 noiembrie 1997, *Rapoarte 1997-VII*, p. 2675, § 71) că o întârziere de 45 de minute în eliberarea unui reclamant, în cazul în care perioada maximă legală de detenție era de 12 ore, a constituit o încălcare a Articolului 5 din Convenție. Curtea a constatat că, întrucât perioada maximă de detenție era cunoscută în prealabil, autoritățile responsabile de detenție erau obligate să ia toate măsurile de precauție necesare pentru a se asigura că durata permisă nu a fost depășită.

68. În cauza dată, Curtea notează că perioada maximă de detenție legală este de 72 de ore. Întrucât reclamantul a fost arestat la 12.15 la 19 iunie 2007, el trebuia să fie eliberat înainte de ora 12.15 trei zile mai târziu, adică la 22 iunie 2007. În rezultatul faptului că judecătorul de instrucție nu a decis eliberarea reclamantului înainte de ora 12.15, detenția acestuia nu a avut temei juridic între orele 12.15 – 16.00. Curtea observă, totuși, că procurorul a depus cererea sa privind aplicarea măsurii de arest preventiv în termenul legal. De asemenea, Curtea observă că reclamantul era obligat să participe la ședința în care se examina cererea de arest preventiv și al a participat la această ședință de la ora 12.45 până la 16.00 în fața judecătorului de

instrucție. Prin urmare, reclamantul a fost afectat doar formal de întârzierea eliberării sale între ora 12.15 – 12.45, și anume 30 de minute. În condițiile în care cererea de prelungire a arestului preventiv a fost depusă în termenul legal, ședința de judecată era iminentă și nu a fost decît o scurtă perioadă în care detenția reclamantului nu a avut temei juridic, Curtea consideră că prezenta cauză poate fi distinsă de cauza *K.-F. c. Germaniei*, citată mai sus. Avînd în vedere considerațiile de mai sus, Curtea consideră că nu a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 1 din Convenție.

C. Alegații privind legalitatea detenției între 22 și 28 iunie 2007

69. Reclamantul a pretins că a fost deținut ilegal începînd cu data de 22 iunie 2007, deoarece statutul său în calitate de bănuît a încetat la data respectivă, iar ordonanța de învinuire a fost emisă la 28 iunie 2007.

70. Curtea reiterează că o perioadă de detenție este, în principiu, legală în sensul Articolului 5 § 1 (c) în cazul în care se bazează pe o hotărîre judecătorească (*Mooren c. Germaniei* [MC], nr. 11364/03, § 74, CEDO 2009 -). În cauza dată, Curtea constată că arestarea reclamantului a fost dispusă la 22 iunie 2007 în baza unei bănuieli rezonabile că acesta a comis o infracțiune. Mandatul de arest, prin urmare, a constituit motivul de detenție al reclamantului pentru perioada cuprinsă între 22 și 28 iunie 2007. Faptul că ordonanța de învinuire a fost emisă abia la 28 iunie 2007, este irelevant pentru problema legalității detenției în perioada de arest preventiv mai sus-menționat. În consecință, această parte a cererii este vădit nefondată, în sensul Articolului 35 § 3 din Convenție și trebuie să fie respinsă, în conformitate cu Articolul 35 § 4 din Convenție.

D. Alegațiile privind detenția ilegală, pe durata suspendării procedurii

71. Curtea notează că reclamantul a invocat articolul 287² coroborat cu articolul 330 din PCC al R. Moldova în susținerea plîngerii sale că detenția sa a fost prelungită în mod ilegal între 17 septembrie și 14 decembrie 2007, timp în care procedura de urmărire penală a fost suspendată. Totuși Curtea observă că articolul 287² din CPP nu vizează suspendarea procedurilor penale care au avut loc în cazul reclamantului, ci, mai degrabă, suspendarea anchetei penale. În mod similar, articolul 330 CPP nu se referă la problema legalității detenției. Prin urmare, plîngerea reclamantului este în mod vădit nefondată și, în consecință, trebuie să fie declarată inadmisibilă, în temeiul Articolului 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 5 § 3 DIN CONVENȚIE

72. Reclamantul s-a plîns, în continuare, de lipsa unor motive relevante și suficiente prezentate de către instanțele judecătorești naționale care au dispus arestarea sa și extinderea ulterioară a detenției sale, contrar prevederilor Articolului 5 §§ 1 și 3 din Convenție. Partea relevantă a articolului 5 § 3 prevede următoarele:

„Orice persoană arestată sau deținută, în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol, trebuie adusă de îndată înaintea unui judecător sau a altui magistrat împuternicit prin lege cu exercitarea atribuțiilor judiciare și are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.”

A. Cu privire la admisibilitate

73. Curtea consideră că plîngerea reclamantului în temeiul Articolului 5 §§ 1 și 3 din Convenție este mai bine reflectată doar în temeiul Articolului 5 § 3 din Convenție. În continuare, Curtea consideră că această plîngere ridică probleme complexe de drept și de fapt, determinarea cărora ar trebui să depindă de o examinare a fondului. Prin urmare, Curtea concluzionează că această parte a cererii nu este în mod vădit nefondată, în sensul Articolului 35 § 3 din Convenție. Nu a fost identificat niciun alt motiv cu privire la inadmisibilitate și, prin urmare, plîngerea trebuie să fie declarată admisibilă.

B. Cu privire la fondul cauzei

1. Argumentele părților

74. Reclamantul s-a plîns că deciziile judecătorești prin care a fost dispusă detenția sa în arest preventiv și cele de prelungire a arestului, precum și deciziile referitoare la cererile sale de *habeas corpus*, nu s-au bazat pe motive relevante și suficiente. În acest sens, el a susținut că circumstanțele din prezenta cauză au fost identice cu cele din cauzele *Șarban c. Moldovei*, nr. 3456/05, 4 octombrie 2005; *Becciev v. Moldova*, nr. 9190/03, 4 octombrie 2005; *Boicenco c. Moldovei*, nr. 41088/05, 11 iulie 2006, precum și *Mușuc c. Moldovei*, nr. 42440/06, 6 noiembrie 2007, în cazul cărora Curtea a constatat o încălcare a articolului 5 § 3. În special, reclamantul a menționat că instanțele judecătorești naționale au reprodus doar prevederile relevante din Codul penal. În continuare, reclamantul s-a plîns că instanțele judecătorești au ignorat argumentul său potrivit căruia soția lui era însărcinată. Potrivit reclamantului, acest argument era în favoarea eliberării lui. În continuare, reclamantul a susținut că motivele invocate de Guvern au fost diferite de cele oferite de către instanțele

judecătorești naționale în hotărârile lor și, prin urmare, nu ar trebui să fie luate în considerație.

75. Guvernul a argumentat că instanțele judecătorești naționale au expus motive suficient de detaliate pentru adoptarea deciziilor lor. În special, Guvernul a susținut că instanțele judecătorești în deciziile lor s-au bazat pe probele din dosarul penal, inclusiv ordonanța CCCEC privind începerea urmăririi penale în baza sesizărilor depuse de S.F. și procesul-verbal privind arestarea reclamantului și detenția acestuia în izolatorul CCCEC. Guvernul a susținut că instanțele judecătorești naționale au constatat, de asemenea, că era relevant faptul că reclamantul fusese învinuit de comiterea unei infracțiuni deosebit de grave a cărei sancțiune prevede până la 25 de ani de închisoare; că la comiterea infracțiunilor pretinse au participat mai multe persoane; că au existat motive să se considere că reclamantul deținea documente false care aveau legătură cu infracțiunea menționată; că exista un risc ca el să influențeze procedura de urmărire penală și că ar fi putut comite o nouă infracțiune de falsificare a altor documente, și că reclamantul ar fi indicat intenționat greșit locul său de domiciliu. În acest sens, exista un risc de ca reclamantul să se ascundă pe teritoriul regiunii transnistriene, care nu se afla sub controlul efectiv al autorităților moldovenești.

2. Constatările Curții

(a) Principii generale

76. Curtea reamintește că, în temeiul părții a doua a Articolului 5 § 3 din Convenție, o persoană acuzată de o infracțiune trebuie să fie întotdeauna eliberată în cursul procedurii cu excepția cazului în care statul este în măsură să demonstreze că există motive „relevante și suficiente” care justifică detenția sa (*Yağcı și Sargın c. Turciei*, 8 iunie 1995, Seria a nr. 319-A, § 52). Articolul 5 § 3 din Convenție nu poate fi interpretat ca autorizând necondiționat detenția preventivă pentru o anumită perioadă de timp. Orice perioadă de detenție, indiferent cât de scurtă, trebuie să fie justificată convingător de către autorități (*Belchev c. Bulgariei*, nr. 39270/98, § 82, 8 aprilie 2004; *Castraveț c. Moldovei*, nr. 23393/05, § 33, 13 martie 2007).

77. O altă funcție a unei decizii motivate este de a demonstra părților că ele au fost auzite. Mai mult decât atât, o decizie motivată dă unei părți posibilitatea de a face recurs împotriva acesteia, precum și posibilitatea de a o revizui de către o instanță de apel. Doar prin adoptarea unei decizii motivate se poate exercita controlul public al administrării justiției (*Suominen c. Finlandei*, nr. 37801/97, § 37, 1 iulie 2003).

78. Atât timp cât Articolul 5 din Convenție nu-l obligă pe judecătorul care examinează un recurs declarat împotriva arestului preventiv să ia în considerație fiecare argument pe care îl exprimă reclamantul, garanțiile sale

ar fi lipsite de substanță, dacă judecătorul, bazându-se pe legislația și practica națională, ar putea aprecia ca fiind irelevante sau să ignoreze faptele concrete invocate de cel deținut, ceea ce ar putea pune la îndoială „legalitatea” privării de libertate (*Nikolova c. Bulgariei* [MC], nr. 31195/96, § 61, CEDO 1999. - II). În acest sens, argumentele pro și contra eliberării nu trebuie să fie generale și abstracte (*Smirnova c. Rusiei*, nr. 46133/99 și 48183/99, § 63, CEDO 2003-IX (extrase); *Boicenco c. Moldovei*, nr. 41088. / 05, § 142, 11 iulie 2006), dar să conțină referințe la faptele personale ale reclamantului și la circumstanțele specifice care să justifice detenția sa (*Aleksanyan c. Rusiei*, nr. 46468/06, § 179, 22 decembrie 2008).

79. Curtea a identificat patru motive de bază care ar putea justifica arestul preventiv: pericolul sustragerii de la urmărirea penală (a se vedea *Stögmüller c. Austriei*, 10 noiembrie 1969, seria A, nr. 9, § 15.); riscul ca acuzatul, în cazul în care va fi eliberat, va întreprinde acțiuni care ar putea prejudicia administrarea justiției (a se vedea *Wemhoff*, citată mai sus, § 14) sau va săvârși în continuare a alte infracțiuni (a se vedea *Matznetter c. Austriei*, 10 noiembrie 1969, seria a nr. 10, § 9) sau va cauza dezordine în public (a se vedea *Letellier c. Franței*, 26 iunie 1991, seria a nr. 207, § 51).

80. În ceea ce privește pericolul sustragerii de la urmărirea penală, Curtea a constatat că nu poate fi evaluată exclusiv pe baza gravității pedepsei la care învinuitul se pot aștepta, în cazul în care dacă va fi condamnat. În special, riscul sustragerii de la urmărirea penală trebuie să fie evaluat în funcție de astfel de factori ce țin de caracterul persoanei, principiile sale morale, domiciliul, ocupația, bunurile sale, legăturile de familie și tot felul de legături cu țara în care este urmărit penal (*Becciev v. Moldova*, nr. 9190/03, § 58, 4 octombrie 2005).

81. În ceea ce privește pericolul că acuzatul ar putea împiedica buna desfășurare a procedurii, acesta nu este un motiv pentru arest preventiv, care să fie invocat *in abstracto*. Motivul trebuie să fie susținute de dovezi concrete (*Trzaska c. Poloniei*, nr. 25792/94, § 65, 11 iulie 2000).

(b) Aplicarea principiilor menționate mai sus în prezenta cauză

82. Curtea notează, de la bun început, că motivele invocate de către instanțele judecătorești naționale în deciziile lor privind ținerea în arest preventiv a reclamantului și prelungirea arestului acestuia au fost, în cea mai mare parte, limitate la parafrizarea motivelor pentru arestarea preventivă, prevăzute de Codul de procedură penală, fără a explica însă aplicabilitatea acestora în cazul reclamantului (a se vedea paragrafele 29, 33-35, 38-40, 43, 47 și 49 de mai sus). Prin urmare, Curtea consideră că prezenta cauză nu se distinge de cauzele mai sus-citate *Șarban* și *Becciev contra Moldovei* în care Curtea a constatat o încălcare a Articolului 5 § 3 din Convenție pe motivul lipsei de motive relevante și suficiente în deciziile instanțelor judecătorești naționale.

83. În continuare, Curtea observă că instanțele judecătorești naționale au omis să examineze în mod adecvat observațiile reclamantului privind condițiile eliberării sale. În particular, instanțele naționale nu au apreciat suficient argumentul reclamantului potrivit căruia era puțin probabil ca el să se ascundă și că soția lui era însărcinată și, aparent, au apreciat acest argument ca fiind irelevant pentru legalitatea detenției sale (a se vedea paragrafele 38 și 40 de mai sus). În această privință, Curtea reamintește că riscul sustragerii de la urmărirea penală trebuie să fie evaluat în funcție de astfel de factori cum ar fi caracterul persoanei, principiile sale morale, domiciliul, ocupația, bunurile, legăturile de familie și tot felul de legături cu țara în care este urmărit penal (*Becciev*, citată mai sus, § 58, 4 octombrie 2005). Cu toate acestea, în cauza dată, instanțele judecătorești naționale au omis să evalueze adecvat legăturile reclamantului cu Republica Moldova. Este adevărat că instanțele judecătorești naționale au analizat dacă reclamantul avea o adresă permanentă în Republica Moldova și că nu existau dovezi contradictorii pe această temă. Curtea reamintește totuși că lipsa unei reședințe confirmate nu presupune în mod automat existența unui pericol de sustragere, de dispariție (*Sulaoja v. Estonia*, nr. 55939/00, § 64, 15 februarie 2005). În plus, Curtea constată că instanțele judecătorești naționale au omis să examineze argumentul reclamantului potrivit căruia el era dispus să renunțe la pașaportul său, oferind astfel o asigurare că el nu va părăsi țara (a se vedea paragraful 38 de mai sus). De asemenea, în motivarea deciziilor lor, instanțele naționale nu au prezentat careva probe pentru justificarea faptului că reclamantul s-ar fi putut ascunde în Transnistria.

84. În cele din urmă, Curtea remarcă cu îngrijorare faptul că referința la jurisprudența Curții în fața instanțelor naționale a fost interpretată ca fiind o încercare de a periclita desfășurarea normală a procedurilor interne (a se vedea paragraful 46 de mai sus).

85. În lumina celor de mai sus, Curtea consideră că motivele invocate de către Judecătoria Buiucani și Curtea de Apel Chișinău în deciziile lor cu privire la arestarea reclamantului și prelungirea arestului preventiv nu au fost „relevante și suficiente” și că, în consecință, a avut loc o încălcare a Articolului 5 § 3.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 5 § 4 DIN CONVENȚIE

86. În cele din urmă, reclamantul s-a plîns că aplicarea măsurii de arest preventiv ar fi fost contrare Articolului 5 § 4 din Convenție. În particular, reclamantul a susținut că nu au avut acces la o parte din probele dosarului penal, care au fost invocate de către procuratură ca motive pentru a-l ține în continuare în arest. De asemenea, el a susținut că instanțele judecătorești naționale au refuzat să-l audieze pe S.F. în calitate de martor și să se expună asupra procesului-verbal privind percheziția domiciliului său efectuată la 4

mai 2007, ceea ce contravine principiului egalității armelor. Articolul 5 § 4 din Convenție prevede următoarele:

„Orice persoană lipsită de libertatea sa prin arestare sau deținere are dreptul să introducă un recurs în fața unui tribunal, pentru ca acesta să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii sale și să dispună eliberarea sa dacă deținerea este ilegală”.

87. Guvernul a susținut că instanța națională întemeiat a respins cererea reclamantului de a examina mărturiile lui S.F. în calitate de martor și examinarea procesului verbal de percheziție ca fiind irelevantă.

88. Guvernul a menționat că reclamantul nu a formulat o plângere privind limitarea accesului la dosarul penal examinat în instanțele naționale și că, prin urmare, această parte a cererii sale ar trebui să fie respinsă pe motivul neepuizării căilor de atac interne.

89. Reclamantul a contestat argumentele Guvernului. În particular, el a susținut că nu a avut acces la toate documentele relevante referitoare la detenția sa.

90. Curtea constată că această plângere are legătură cu plângerea examinată mai sus. Prin urmare, plângerea dată trebuie, de asemenea, să fie declarată admisibilă.

91. Curtea menționează că s-a expus deja concludent asupra faptului că procedura de *habeas corpus*, în prezenta cauză, a fost aplicată în mod vădit deficient de fiecare dată, având în vedere condițiile Articolului 5 § 3 din Convenție, și s-a omis aplicarea procedurii de *habeas corpus*, în sensul în care să fie efectuată o expertiză independentă care să justifice motivele procuraturii de a prelungi detenția reclamantului. În consecință, Curtea consideră că nu este necesară o examinare separată a plîngerii reclamantului în temeiul articolului 5 § 4 din Convenție.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

92. Articolul 41 din Convenție prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă”.

A. Prejudiciul moral

93. Reclamantul a pretins suma de EUR 30,000 cu titlu de prejudiciu moral.

94. Guvernul a considerat că suma pretinsă de către reclamant cu titlu de prejudiciu moral este excesiv de exagerată. Guvernul făcut referință la cauza

Șarban c. Moldova la care s-a referit mai devreme și reclamantul și în care Curtea a acordat suma de EUR 4,000 cu titlu de prejudiciu moral. În legătură cu aceasta, Guvernul a subliniat că în comparație cu cauza *Șarban* în care Curtea a constatat violarea Articolului 3 din Convenție, în prezenta cauză era vizat doar Articolul 5 din Convenție. Prin urmare, suma de bani acordată cu titlu de prejudiciu moral ar trebui să fie redusă.

95. Curtea nu găsește vreo legătură cauzală între violarea constată și suma de bani pretinsă; prin urmare, Curtea respinge această plîngere. Pe de altă parte, Curtea acordă reclamantului suma de 2,000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

B. Costuri și cheltuieli

96. Reclamantul a pretins, de asemenea, suma de 4,000 EUR cu titlu de costuri și cheltuieli pentru reprezentarea în instanțele naționale și în fața Curții. Avocatul reclamantului a făcut referință la un contract de asistență juridică și Recomandarea Baroului Avocaților din Moldova, aprobată de Consiliul Avocaților din Moldova la 29 decembrie 2005, în care se stabilește onorarul pentru munca prestată. Cu toate acestea, documentele menționate nu au fost prezentate Curții. În continuare, avocatul reclamantului a prezentat o listă cu numărul de ore lucrate pentru reprezentarea cererii la Curte (în total de 54 ore).

97. Guvernul a considerat aceste pretenții ca fiind nejustificate. Guvernul a subliniat că reclamantul nu și-a substanțiat pretențiile. În special, reclamantul nu a prezentat contractul de asistență juridică sau Recomandarea Baroului Avocaților din Moldova. În continuare, Guvernul a pus la îndoială faptul că ar fi fost necesare 24 de ore pentru redactarea cererii la Curte și 21 de ore pentru prezentarea observațiilor în fața Curții. Potrivit Guvernului, practica general-acceptată demonstrează că sunt necesare 3-4 ore pentru studierea circumstanțelor cauzei și redactarea cererii în fața Curții și de 6-10 ore pentru redactarea observațiilor. De asemenea, Guvernul a subliniat că salariul mediu pe republică în anul 2008 constituie suma de 2630 lei, iar suma pretinsă de reclamant cu titlu de costuri și cheltuieli era nemotivată și excesivă.

98. Potrivit jurisprudenței Curții, un reclamant are dreptul la rambursarea costurilor și cheltuielilor doar în măsura în care se demonstrează că acestea au fost necesare, efectiv suportate și rezonabile ca mărime. În prezenta cauză, ținând seama de documentele aflate în posesia sa și criteriile de mai sus, Curtea respinge pretenția reclamantului privind rambursarea costurilor și cheltuielilor în procedurile naționale și consideră că este rezonabil să acorde suma de 2,000 EUR pentru procedurile în fața Curții.

C. Dobînda

99. Curtea consideră că este corespunzător ca dobînda să fie calculată în dependență de rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE CONSIDERENTE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* admisibilă plîngerea în temeiul Articolului 5 § 1 cu privire la detenția ilegală între ora 12.15 și 16.00 din 22 iunie 2007 și plîngerile în temeiul Articolului 5 §§ 3 și 4 din Convenție, iar restul plîngerilor – inadmisibile.
2. *Hotărăște* că nu a avut loc violarea Articolului 5 § 1 din Convenție;
3. *Hotărăște* că a avut loc violarea Articolului 5 § 3 din Convenție;
4. *Hotărăște* că nu este necesar de a examina separat plîngerea în temeiul Articolului 5 § 4 din Convenție;
5. *Hotărăște*
  - (a) că statul pîrît trebuie să achite în beneficiul reclamantului, de la data la care hotărîrea va deveni definitivă, conform prevederilor Articolului 44 § 2 din Convenție, următoarele sume de bani, care urmează să fie convertite în valuta națională a statului pîrît la rata aplicabilă la data achitării:
    - (i) 2,000 EUR (două mii euro) plus orice taxă care ar putea fi percepută, cu titlu de prejudiciu moral;
    - (ii) 2,000 EUR (două mii euro) plus orice taxă care ar putea fi percepută, cu titlu de costuri și cheltuieli;
  - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus pînă la executarea hotărîrii, urmează să fie plătită o dobîndă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întîrziere, plus trei procente.
6. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și notificată în scris la 8 februarie 2011, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Lawrence Early
Grefier

Nicolas Bratza
Președinte